

Nr 179.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare statsbidrag för undersökning rörande vissa vattenregleringsföretag; given Stockholms slott den 25 februari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anför:
Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:t vissa framställningar om ytterligare statsbidrag för undersökning rörande vattenregleringsföretag:

1:o.

Emåns reglering i Kalmar län.

Av 1930 års riksdag (prop. nr 200; R. skr. nr 232) anvisades för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor såsom bidrag för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns vatten-

område. Såsom skäl för understödet åberopades, att de under de senare åren återkommande översvämningarna i Emån nödvändiggjorde ingående undersökning av orsakerna härtill. Vidare anfördes, att då det övervägande antalet av de många intressenterna i ett blivande företag för reglering av Emån utgjordes av mindre jordägare och det knappast kunde förväntas, att undersökningarna komme till stånd utan att det allmänna trädde hjälpande emellan, goda skäl syntes föreligga för att staten ingrepe.

Den 26 september 1930 ställde Kungl. Maj:t anslaget till länsstyrelsens i Kalmar län förfogande att användas för därmed avsett ändamål, varjämte Kungl. Maj:t föreskrev, att utförandet av erforderliga undersökningar och utredningar m. m. finge av länsstyrelsen uppdragas åt särskilda sakkunniga, varvid i statstjänst anställda personer borde, där så lämpligen låte sig göra, i främsta rummet komma i fråga, samt att länsstyrelsen skulle äga att med sålunda tillkallad förrättningsman träffa avtal om ersättning för med uppdraget förenade arbeten, i den mån för beräkning av nämnda ersättning icke gällde av Kungl. Maj:t fastställd taxa.

Ytterligare anslag för ändamålet hava anvisats av 1932 års riksdag (motionerna I: 203 och II: 303; R. skr. nr 150) och 1933 års riksdag (IX. H. T. p. 125; R. skr. nr 9) med 4,000 kronor vardera året ävensom av 1934 års riksdag (prop. nr 210; R. skr. nr 239) med 10,000 kronor. De av 1932, 1933 och 1934 års riksdagar anvisade anslagen hava den 13 maj 1932, den 12 maj 1933 och den 31 maj 1934 av Kungl. Maj:t ställts till förenämnda länsstyrelses förfogande på nyssberörda villkor. I beslutet den 31 maj 1934 har Kungl. Maj:t förklarat sig förutsätta, att medlen ej utanordnades i vidare mån än som befunnes oundgängligen erforderligt.

Med skrivelse den 16 november 1937 har länsstyrelsen i Kalmar län överlämnat en till länsstyrelsen ingiven framställning från förrättningsmannen *lantbruksingenjören Erik Lindqvist* om anvisande av ytterligare statsbidrag å 7,317 kronor 5 öre för utredningen rörande ifrågakvarande vattenavledning.

Till närmare utveckling av sin hemställan har Lindqvist framhållit huvudsakligen följande.

Lindqvist, som av länsstyrelsen i Kalmar län förordnats att verkställa undersökning och utredning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde i överensstämmelse med föreskrifterna i Kungl. Maj:ts brev den 26 september 1930, hade, sedan han slutfört sitt uppdrag, den 22 juli 1937 till länsstyrelsen avgivit utlåtande i ämnet. Av de för undersökningens och utredningens verkställande anvisade statsanslagen å tillhoppa 22,000 kronor hade intill den 29 juni 1937 utanordnats sammanlagt 12,778 kronor 12 öre. Den 30 juni samma år hade Lindqvist till länsstyrelsen ingivit räkning å honom enligt gällande lantbruksingenjörstaxa tillkommande arvode för omförmälda undersökning och utredning. Arvodesräkningen slutade å ett belopp av 19,039 kronor 93 öre, varifrån emellertid skulle avräknas tidigare till honom utanordnade belopp å tillhoppa 3,005 kronor 10 öre. Av hans därefter kvarstående tillgodohavande, 16,034 kronor 83 öre, hade länsstyrelsen utanordnat 9,221 kronor 88 öre eller återstoden av för ändamålet anvisade statsmedel. Lindqvist hade alltså fortfarande ett tillgodohavande å 6,812 kronor 95 öre,

vartill för hantlangningskostnader m. m. under 1937 års undersökningar komme ett belopp av 504 kronor 10 öre, vilket sistnämnda belopp förskottet-rats av Emåns strandägareförening genom bruksägaren Th. Ekströmer.

Av det anförda framginge, att av kostnaderna för ifrågavarande utrednings-arbete ett belopp av $(6,812:95 + 504:10 =)$ 7,317 kronor 5 öre ej blivit täckt på grund av att för ändamålet anvisade statsmedel varit otillräckliga. Att så blivit fallet hade berott på flera omständigheter, som det varit omöjligt för Lindqvist att på förhand bedöma. Sålunda vore det först och främst synnerligen svårt att i förväg någorlunda exakt kunna bestämma kostnaderna för erforderliga åtgärder avseende en preliminär utredning av denna storleksordning. De merkostnader (i jämförelse med av Lindqvist under år 1934 gjorda kostnadsberäkningar), som uppkommit för utredningens slutförande, berodde huvudsakligen på följande omständigheter, nämligen dels verkställandet av erforderlig nymätning och avvägning av mark inom en del översvänningsområden, dels vissa vidlyftiga beräkningar och undersökningar, som måst företagas för bestämmande av invallningsanläggningar, dels utförandet av erforderlig hantlangning för nyssnämnda åtgärder, dels ock verkställandet av hydrografiska utredningar med därtill hörande vattenmängdsmätningar och vattenståndsobservationer, de senare på ett flertal platser inom översvänningsområdena. Slutligen vore merkostnaderna till ett belopp av 1,600 kronor beroende av en rent siffermässig felberäkning av år 1934 tillgängliga medel.

Samtliga i det föregående omförmälda åtgärder hade varit absolut nödvändiga för ärendets behandling. Då nämligen lösningen av förevarande spörsmål vore av utomordentligt stor betydelse för strandägarna utmed Emån och dess biflöden, hade en preliminär utredning och undersökning sådan som den här ifrågavarande måst bli synnerligen omfattande för att man skulle kunna ange orsakerna till vissa flöden ävensom de åtgärder, som strandägarna (till stor del mindre jordbrukare) vid blivande syneförrättningar kunde få möjlighet att få slutligt utredda med detaljerade förslag till åtgärdernas utförande. Större delen av de verkställda utredningarna kunde med vissa kompletteringar användas vid blivande syneförrättningar.

I detta sammanhang ville Lindqvist även framhålla, att han under den tid av omkring 500 dagar, som utredningsarbetet tagit i anspråk, måst hava en personal av upp till 7 personer till sin hjälp samt att han fått bestrida dessa personers avlöning helt eller delvis. Dessutom hade han fått betala material och ersättningar till vattenståndsobservatörer.

Länsstyrelsen i Kalmar län har tillstyrkt framställningen samt därvid anfördt bland annat följande.

Lindqvists redogörelse för de kostnader, som ifrågavarande utredning förorsakat, kunde av länsstyrelsen till riktigheten vitsordas. På grund av att utredningen varit av synnerligen komplicerad och vidlyftig beskaffenhet torde det för utredningsmannen ej varit möjligt att i förväg med bestämdhet beräkna kostnaderna för densamma, vilket vore anledningen till att dessa stigit till något högre belopp än från början avsetts. Under vitsordande av den grundlighet och sakkunskap, som såväl Lindqvist som vissa av länsstyrelsen förordnade särskilda sakkunniga ådagalagt vid utförande av de dem anförtrödda utredningarna, vilka utan tvivel komme att bli strandägarna vid Emån till synnerlig nytta vid vidtagande av de åtgärder, som nu ankomme på dem, hemställde länsstyrelsen, att till styrelsens förfogande måtte ställas ett belopp av 7,317 kronor 5 öre för gäldande av de slutliga kostnaderna i och för den verkställda utredningen angående vattenavledning från Emåns vattenområde.

Statskontoret har i remissutlåtande den 15 februari 1938 förklarat sig, med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen, icke vilja motsätta sig bifall till föreliggande framställning från länsstyrelsen i Kalmar län. Härjämte har statskontoret anfört, att det begärda medelsbeloppet, 7,317 kronor 5 öre, torde — i likhet med vad som skett med avseende å de belopp, vilka tidigare ställts till förfogande för ifrågavarande ändamål — böra äskas av riksdagen.

Departements-
chefen.

Med hänsyn till vad i ärendet framkommit finner jag mig böra biträda den gjorda framställningen om att ett belopp av 7,317 kronor 5 öre anvisas för slutligt gäldande av de kostnader, som uppkommit i anledning av ifrågavarande undersökning rörande Emåns reglering. Såsom framgår av vad i det föregående anförts ha tidigare medelsanvisningar för sagda undersökning skett från särskilda anslag å riksstaten. Då emellertid förevarande framställning inkommit så sent, att något anslag för ändamålet ej kunnat beräknas i årets statsverksproposition, och då utöver nu begärt belopp några ytterligare kostnader för undersökningen icke lära komma att ersättas av statsverket, torde förenämnda belopp, 7,317 kronor 5 öre, lämpligen kunna utgå från statens avdikningsanslag. Härtill synes emellertid riksdagens samtycke böra inhämtas. Beloppet, vilket icke torde böra inräknas i det belopp, som Kungl. Maj:t enligt riksdagens medgivande äger för visst år bevilja jämlikt gällande bestämmelser för avdikningsanslagets användning, bör genom länsstyrelsens i Kalmar län försorg utbetalas till vederbörande.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att såsom bidrag till bestridande av återstående kostnader för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 7,317 kronor 5 öre.

2:o.

Tämnarens reglering i Västmanlands och Uppsala län.

I anledning av en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 53, medgav 1933 års riksdag (R. skr. nr 156), att Kungl. Maj:t finge efter den närmare utredning, som kunde anses erforderlig, och på de villkor, som Kungl. Maj:t kunde komma att föreskriva, till bestridande av vissa kostnader för då pågående syneförrättning rörande Tämnarens reglering m. m. från statens avdikningsanslag under budgetåret 1933/1934 anvisa statsbidrag med högst 20,000 kronor, mot det att härav utbetalt belopp avräknades å det statsbidrag, som till genomförande av sagda regleringsföretag kunde framdeles bliva beviljat från nämnda anslag.

Den 7 juli 1933 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål av sta-

tens avdikningsanslag förenämnda belopp av högst 20,000 kronor att under iakttagande av vissa angivna bestämmelser ställas till länsstyrelsens i Västmanlands län förfogande. Bland annat skulle sålunda länsstyrelsen äga att av ifrågavarande medel mot vederbörliga av lantbruksstyrelsen godkända räkningar utbetala sådan gottgörelse för syneförrättningen och därmed förenade undersökningar m. m., som kunde tillkomma dels vederbörande lantbruksingenjör enligt gällande lantbruksingenjörstaxa, dels ock biträdande förrättningsman och gode män enligt de grunder, som i berörda avseende funnes angivna i kungörelsen den 10 mars 1922 (nr 103) angående gottgörelse åt synemän vid vissa syneförrättningar.

Nu ifrågavarande företag för reglering av vattenståndet i sjön Tämnamaren och dess avlopp m. m. avser att bereda möjlighet till bättre torrläggning och råda bot mot översvämningar å stora odlade och oodlade områden belägna kring eller för sin torrläggning beroende av dessa vattendrag.

I en den 20 december 1937 dagtecknad skrift hava Joel Jansson, Vida gård, Harbonäs, m. fl. jordägare i Östervåla, Harbo, Tierp och Björklinge hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för påskyndande av den förrättning, som avser Tämnamarens reglering. Över framställningen hava infordrade utlåtanden avgivits den 2 februari 1938 av lantbruksstyrelsen, som därvid överlämnat yttrande av lantbruksingenjören H. Welin-Berger, samt den 23 februari 1938 av statskontoret.

Till närmare utveckling av sin hemställan hava *Joel Jansson m. fl.* andragit följande.

Sjön Tämnamaren vore Upplands största insjö, omgiven av en bördig jordbruksbygd. Dess vatten avbördades genom Tämnamarån till Lövstabukten i Västlands socken av Uppsala län. Markerna kring sjön vore låglänta, så att de svårt besvärades av sedvanlig vår- och höstflod. År 1924 väcktes frågan om en reglering av Tämnamarån, som skulle fördjupas och breddas för att möjliggöra ett hastigare avflöde av högvattnet ur sjön. Länsstyrelsen i Västmanlands län förordnade lantbruksingenjör H. Welin-Berger att handlägga förrättningen, och denne hade under tiden därefter utfört en del förberedande arbeten. Dock hade ännu icke under dessa 13 år något kostnadsförslag uppgjorts av honom. Däremot hade han under denna tid inom samma nederbördsområde handlagt flera mindre vattenavledningsföretag, såsom sänkning av Skärsjön, Dunsjön samt Svina- och Stalbosjön. Tydligt vore, att läget för jordägarna kring Tämnamaren härigenom förvärrats, i det att vår- och höstfloden nu hastigare komme ned i Tämnamaren från dessa avdikade områden, som ju icke kunde kvarhålla vattnet i samma utsträckning som före sjösänkningen och avdikningen. Och det rörde sig härvidlag om ej mindre än cirka 6,000 hektar, huvudsakligen åkerjord, som till följd av högvatten icke kunde besås och brukas i normal tid. Under senare tid hade varje år, antingen på våren eller på hösten, dylik skada inträffat.

Lantbruksingenjören Welin-Berger har i sitt yttrande framhållit huvudsakligen följande.

För närvarande vore han själv samt 2 å 3 biträden sysselsatta med innearbeten till ifrågavarande regleringsföretag. Därest utredningsarbetena skulle

kunna bedrivas i hastigare takt, måste ytterligare arbetskraft anskaffas. Företagna undersökningar hade visat, att god och lämplig arbetskraft kunde erhållas men till priser, som låge väsentligt högre än vad den ordinarie personalen betingade. Skulle det bli möjligt att binda denna arbetskraft för de omfattande arbeten, som ännu återstode, måste bidragsmedel kunna påräknas. För ändamålet vore en medelsanvisning av högst 4,000 kronor erforderlig.

Av det vid 1933 års riksdag beviljade beloppet, 20,000 kronor, hade utbetalts tillhoppa 16,850 kronor och återstode sålunda endast 3,150 kronor. Då frågan om anvisande av statsmedel till förrättningen väckts, hade kostnaderna för hela utredningsarbetet beräknats till 65,000 kronor, vilket belopp även av lantbruksstyrelsen ansetts antagligt. Någon anledning funnes ej nu att antaga, att totalkostnaden för utredningen komme att understiga den från början beräknade. På grund härav syntes det erforderligt, att ett ytterligare belopp av 20,000 kronor ställdes till förfogande, såframt det ej funnes lämpligt, att redan nu ett belopp av 45,000 kronor beviljades för ändamålet.

Enligt gällande lantbruksingenjörstaxa ägde lantbruksingenjör att vid förskottsräkning utfå endast $\frac{3}{4}$ av det belopp, som räkningen upptog. Sannolikt hade vid taxans utarbetande knappast räknats med förrättningar av sådan storleksordning som den ifrågavarande. Följden hade blivit, att all den ersättning, som uppbares, åtginge till tjänstemedhjälparens och biträdens avlöningar, varjämte förrättningsmannen av egna medel finge ligga ute med likvider till dessa samt givetvis ej kunde påräkna någon ersättning för sitt eget arbete förrän förrättningen avslutats. Detta syntes motivera en hemställan hos Kungl. Maj:t att förskottsersättning för utförda arbeten måtte få efter lantbruksstyrelsens prövning utanordnas intill det belopp förskottsräkningen avsåge.

Under förutsättning att de i det föregående angivna bidragen av statsmedel ställdes till förfogande, syntes ifrågavarande förrättning kunna slutföras under våren och försommaren 1939, såvida ej några sådana omständigheter tillkomme, som nu ej vore kända, eller sådana yrkanden gjordes under förrättningen, att väsentligt ändrad plan måste utarbetas för hela regleringen.

Lantbruksstyrelsen har för sin del anfört väsentligen följande.

1934 års avdiknings-sakkunniga hade i sitt den 26 december 1936 avgivna betänkande framhållit såsom ett önskemål av stor vikt, att åtgärder vidtoges för att lantbruksingenjörernas förrättningar måtte kunna handläggas snabbare än vad hittills visat sig vara fallet. Såsom en väsentlig anledning till det ofta mångåriga dröjsmålet med förrättningarnas avslutande hade de sakkunniga pekat på det förhållandet, att förrättningsmännens tid alltmer kommit att tagas i anspråk för utredningar beträffande vattenregleringsföretag av mera betydande omfattning, vilka arbeten legat så att säga vid sidan av de ordinarie tjänsteuppgifterna och bekostats av i särskild ordning anvisade statsmedel. Likaså hade de sakkunniga framhållit, att dylika omfattande utredningar kunde förväntas bli framdeles allt mera allmänt förekommande, beroende på de förändringar i vattenavrinningen, som bleve en följd av under årens lopp fortgående utdikningar, icke minst den i särskilt stark takt ökade avdikningen av skogsmark. En snabbare handläggning på lantbruksingenjörstrakten av nu ifrågavarande, mera krävande utredningar hade de sakkunniga ansett kunna åstadkommas genom organisering av torrlägningsverksamheten enligt i betänkandet alternativt framlagt förslag, som innefattade ett inordnande av sagda verksamhet i dess helhet under statens omedelbara ledning. Trots detta och andra skäl, som funnits tala för en sådan or-

ganisation, hade de sakkunniga emellertid icke ansett sig kunna föreslå den samma till omedelbart genomförande.

I nu berörda fråga ville lantbruksstyrelsen för sin del framhålla såsom synnerligen angeläget, att åtgärder måtte vidtagas för åstadkommande av en sådan ordning för handläggningen av lantbruksingenjörernas förrättningar, att — såsom i nu förevarande fall vore händelsen — för en hel trakt betydelsefulla jordbruksintressen icke äventyrades genom oskäligt dröjsmål med förrättningens slutförande. Såsom förhållandena på lantbruksingenjörsdistriktet hittills utvecklats och jämväl i fortsättningen kunde förväntas komma att gestalta sig, torde det emellertid icke låta sig göra att med bibehållande av nuvarande organisation för denna verksamhet ernå en förbättring i berörda avseende. När en förrättningsman, vars tid redan förut vore fullt upptagen av andra tjänsteuppdrag, finge sig anförtrott ett vattenregleringsärende av särskilt stor betydelse och omfattning, kunde det icke undvikas, att behandlingen av ett dylikt ärende bleve lidande. Av olika skäl, icke minst sammanhängande med gällande avlöningssystem, låge det nämligen för förrättningsmannen närmast till hands att i första rummet slutföra de enklare och mera lättarbetade förrättningarna, medan hans befattning med särskilt krävande och tidsödande utredningar finge mer eller mindre sporadisk karaktär. Förrättningar av sistnämnda art komme därigenom oundvikligen att taga orimligt lång tid i anspråk. Det exempel härpå, som Tämnnareutredningen utgjorde, upprepades inom övriga lantbruksingenjörsdistrikt, där torrläggningsärenden av motsvarande storleksgrad varit eller för närvarande vore beroende av lantbruksingenjörens handläggning, och utvecklingen syntes gå i den riktningen, att antalet dylika ärenden alltmera ökades. Lantbruksstyrelsen funne det med hänsyn härtill angeläget framhålla, att läget i nu berörda avseende vore ägnat att ingiva allvarliga betänkligheter.

Vad nu närmast beträffade Tämnnareutredningen vore, enligt från förrättningsmannen inkommet meddelande, erforderliga fältundersökningar numera i huvudsak avslutade. Däremot återstode i allt väsentligt sådant till utredningen hörande arbete, som skulle verkställas å lantbruksingenjörens expedition. För önskvärd forcering av detta arbete erfordrades anställande av ytterligare arbetskraft, och hemställde förrättningsmannen i sitt nu föreliggande yttrande, att för detta ändamål måtte beviljas ett belopp av högst 4,000 kronor. Enligt vad lantbruksingenjören under hand meddelat till lantbruksstyrelsen avsåges i denna framställning enbart sådan arbetskraft, kontorsbiträde, till vars avlöning icke finge disponeras medel ur anslagen till anställande hos lantbruksingenjörerna av assistenter och tekniska biträden. Dylika kontorsbiträden, vilka sålunda helt avlönades av lantbruksingenjörerna själva, kunde av ekonomiska skäl normalt anställas endast i viss, ganska begränsad utsträckning. Enär i nu förevarande fall en stark forcering av arbetet vore av särskilda skäl påkallad, och lämplig arbetskraft icke funnes att tillgå annat än mot en avlöning, som låge över vad lantbruksingenjör i genomsnitt kunde erbjuda dylikt biträde, funne lantbruksstyrelsen sig böra tillstyrka lantbruksingenjörens framställning om medverkan från statens sida till anställande för arbetet med Tämnnareutredningen av erforderlig extra arbetskraft av nu nämnt slag. Mot det i sådant avseende föreslagna beloppet hade lantbruksstyrelsen intet att erinra. Emellertid torde böra krävas, att lantbruksstyrelsen lämnat sitt medgivande till anställningen och bestämt det belopp, som av ifrågavarande statsmedel finge utgå till biträdets avlöning. Därutöver borde i fråga om sagda bidrag i tillämpliga delar gälla de allmänna bestämmelser, som funnes meddelade i Kungl. Maj:ts beslut den 7 juli 1933 angående anvisande av medel till syneförrättning rörande reglering av Tämnnaren m. m.

Vad anginge lantbruksingenjörens hemställan, att ett belopp av ytterligare 20,000 kronor måtte ställas till förfogande för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande syneförrättning, biträdde lantbruksstyrelsen för sin del denna framställning. Det ytterligare anslaget syntes under enahanda villkor, som vore gällande för det tidigare beviljade bidraget, böra ställas till länsstyrelsens förfogande.

Lantbruksingenjören hade slutligen hemställt, att, utan hinder av bestämmelserna i § 66 av lantbruksingenjörstaxan, å förskottsräkning för ifrågavarande syneförrättning måtte kunna efter lantbruksstyrelsens prövning utanordnas hela det belopp räkningen innefattade. Såvitt lantbruksstyrelsen kunde finna, borde hinder icke möta att, då fråga vore om anlitande av medel, som beviljats och utanordnades i nu förevarande ordning, dispensera från nämnda bestämmelse i arvodestaxan. Giltigt skäl till sådan dispens måste också anses föreligga, när fråga vore om så betydande arvodesbelopp, som här vore fallet. Dock torde viss, proportionsvis mindre del av förskottsräkningens slutsumma böra innehållas, intill dess sluträkning avgäves av förrättningsmannen. Lantbruksstyrelsen funne nämnda del böra i förevarande fall kunna begränsas till 10 procent av vad enligt förskottsräkningen skulle tillkomma vederbörande förrättningsman.

På grund av vad sålunda anförts har lantbruksstyrelsen hemställt, *dels* att enligt av styrelsen i det föregående föreslagna grunder måtte för anställande hos förrättningsmannen av viss extra arbetskraft i syfte att åstadkomma en forcering av utredningen angående sjön Tämnares reglering anvisas ett belopp av högst 4,000 kronor, *dels* att för bestridande av i övrigt erforderliga kostnader för det fortsatta utredningsarbetet måtte på enahanda villkor, som gällde för hittills för ändamålet beviljat statsbidrag, utverkas och till länsstyrelsens förfogande ställas ytterligare 20,000 kronor, *dels* ock att å förskottsräkning för nämnda arbete måtte, utan hinder av gällande bestämmelser, kunna till vederbörande förrättningsman utanordnas intill 90 procent av vad enligt räkningen tillkomme honom.

Statskontoret har, under hänvisning till Kungl. Maj:ts beslut den 7 juli 1933 angående anvisande av medel till syneförrättning rörande ifrågavarande regleringsföretag, tillstyrkt, att — genom framställning till riksdagen — under av lantbruksstyrelsen föreslagna villkor ett ytterligare belopp av 20,000 kronor ställdes till länsstyrelsens i Västmanlands län förfogande från statens avdikningsanslag för bestridande av erforderliga kostnader för fortsatt utredningsarbete angående regleringsföretaget. Vad angår den ifrågasatta medelsanvisningen å 4,000 kronor för anställande av viss extra arbetskraft hos vederbörande lantbruksingenjör har statskontoret icke funnit skäl föreligga för vidtagande av en så extraordinär åtgärd. Ämbetsverket har fördenskill avstyrkt lantbruksstyrelsens förslag i denna del.

Departements-
chefen.

I betraktande av den stora betydelse ur jordbrukssynpunkt, som det tillämnade företaget avseende Tämnares reglering m. m. måste anses äga, finner jag mig böra biträda lantbruksstyrelsens av statskontoret förordade förslag, att ytterligare högst 20,000 kronor nu ställas till länsstyrelsens i Västmanlands län förfogande för bestridande av erforderliga kostnader för fortsatt utredningsarbete rörande regleringsföretaget. Beloppet torde liksom tidigare för ändamålet beviljat statsbidrag anvisas från statens avdiknings-

anslag samt disponeras på i huvudsak enahanda villkor som nämnda bidrag. Vidkommande av lantbruksstyrelsen ifrågasatt medelsanvisning av högst 4,000 kronor för anställande hos vederbörande lantbruksingenjör av viss extra arbetskraft i syfte att åstadkomma en forcering av utredningsarbetet synes mig väl i viss mån tveksamhet kunna yppas angående lämpligheten av att vidtaga en dylik extraordinär åtgärd. Enligt vad jag inhämtat lärer emellertid den ifrågasatta förstärkningen av arbetskraften vara oundgänglig för att förevarande syneförrättning överhuvud skall kunna hinna slutföras vid den av lantbruksingenjören angivna tidpunkten eller under våren och försommaren 1939 och ytterligare dröjsmål undvikas. Med hänsyn härtill och då det från statsmakternas sida synes böra tillses, att såsom i detta fall för en hel bygd betydelsefulla jordbruksintressen ej äventyras genom alltför långt dröjsmål med förrättningens slutförande, vill jag förordna, att staten, utöver nyssnämnda bidrag å 20,000 kronor, även ställer till länsstyrelsens förfogande ett belopp av högst 4,000 kronor, att enligt av lantbruksstyrelsen angivna grunder användas för anskaffande av erforderlig ytterligare arbetskraft. Jämväl sistnämnda belopp torde böra anvisas från statens avdikningsanslag. Till anvisandet av de sålunda av mig tillstyrkta beloppen, tillhoppa 24,000 kronor, torde riksdagens samtycke böra inhämtas. På Kungl. Maj:t torde böra ankomma att meddela föreskrifter rörande villkoren för åtnjutande av förenämnda statsbidrag å 24,000 kronor, vilket sedermera bör avräknas på det statsbidrag, som kan bliva beviljat för företagets utförande.

Vad slutligen angår lantbruksstyrelsens hemställan om att å förskottsräkning för ifrågavarande utredningsarbete må, utan hinder av gällande bestämmelser, kunna till förrättningsmannen utanordnas intill 90 procent av vad enligt räkningen tillkommer honom, föranleder framställningen i denna del ingen erinran från min sida. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid meddela beslut rörande denna fråga.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att såsom bidrag till bestridande av vissa kostnader för pågående syneförrättning rörande Tämnnarens reglering m. m. må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av högst 24,000 kronor.

Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämnar bifall till vad departementschefen hemställt samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hugo Nordlander.